

تحقیقی

تأثیر جراحی واریکوسلکتومی بر پارامترهای آنالیز سیمین در افراد دارای سیمین غیر طبیعی، کار آزمایشی بالینی موازی بی‌خبر یک‌سره

چکیده

زمینه و هدف: واریکوسل شایع‌ترین علت قابل درمان به روش جراحی در نازایی مردان می‌باشد. هدف از این مطالعه تعیین اثر جراحی واریکوسلکتومی بر پارامترهای هفت‌گانه آنالیز سیمین در افراد ناباروری است که دارای آنالیز سیمین غیرطبیعی هستند.

روش بررسی: این مطالعه از نوع کارآزمایی بالینی و روی افراد ناباروری که مطابق معیارهای سازمان بهداشت جهانی دارای آنالیز سیمین غیرطبیعی بوده و بر اساس نظر ارولوژیست واریکوسل درجه ۲ و ۳ داشته‌اند و به درمانگاه نازایی مرکز آموزشی - درمانی امام خمینی ساری در فاصله زمانی سال‌های ۸۳-۱۳۸۲ مراجعه نموده‌اند، انجام گرفته است. روی کلیه این افراد عمل جراحی واریکوسلکتومی اینگوینال توسط یک ارولوژیست انجام گرفته و از نظر وجود واریکوسل، عوارض بعد از عمل و آنالیز سیمین بعد از ۳ ماه پیگیری شدند.

یافته‌ها: ۶۷ بیمار با میانگین سنی $33/6 \pm 7/3$ سال و محدوده سنی ۵۰ تا ۲۰ سال در این مطالعه شرکت نمودند. محدوده نازایی این افراد ۲ تا ۲۰ سال و میانگین $6/5 \pm 4/02$ سال بوده است. ۵۸ درصد این افراد واریکوسل درجه ۲ و ۴۲ درصد واریکوسل درجه ۳ داشتند. در این مطالعه تغییرات معنی‌داری فقط در تعداد اسپرم، درصد تحرک اسپرم و میزان مورفولوژی طبیعی اسپرم در بیماران قبل و بعد از عمل جراحی واریکوسلکتومی مشاهده گردید ($P < 0/05$). هیچ رابطه معنی‌داری نیز میان پارامترهای ۷ گانه آنالیز سیمین و درجه واریکوسل مشاهده نگردید.

نتیجه‌گیری: انجام عمل جراحی واریکوسلکتومی می‌تواند در بهبود پارامترهای آنالیز سیمین و به تبع آن در درمان احتمالی نازایی مردان نقش مفیدی داشته باشد.

کلید واژه‌ها: ناباروری - واریکوسل - آنالیز سیمین - واریکوسلکتومی

دکتر نرگس مسلمی‌زاده

متخصص زنان و زایمان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی

مازندران

دکتر علی عیسی‌پور

متخصص جراحی ارولوژی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی

مازندران

دکتر سپیده پیوندی

متخصص زنان و زایمان، استادیار دانشگاه علوم پزشکی

مازندران

دکتر نادعلی موسی‌نژاد

متخصص جراحی ارولوژی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی

مازندران

دکتر حسن خانی

پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

نویسنده مسؤول: دکتر نرگس مسلمی‌زاده

پست الکترونیکی: drnmoslemizade@yahoo.com

نشانی ساری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی

درمانی مازندران، دانشکده پزشکی، گروه زنان

تلفن: ۰۴-۲۲۶۱۷۰۰۰۰۴ و نمابر: ۰۲۲۶۳۷۵۴-۱۵۱

وصول مقاله: ۸۴/۲/۱

اصلاح نهایی: ۸۴/۴/۵

پذیرش مقاله: ۸۴/۴/۱۶

مقدمه

ناباروری (Infertility) در حدود پانزده درصد زوج‌های خواهان فرزند که در سنین باروری قرار دارند، دیده می‌شود (۱ و ۲). عوامل گامت مردانه و وجود نقایصی در سیمین به تبع اختلالات آندوکراین و انسدادهای آناتومیک یا پروسه اسپرماتوژنز در ۴۰ تا ۵۰ درصد از این ناباروری‌ها دخیل می‌باشند (۳-۱). واریکوسل تقریباً در ۱۵ درصد جمعیت عمومی (۳ و ۴)، ۳۵ تا ۴۰ درصد مردان با نازایی اولیه (۵ و ۶) و ۷۵ تا ۸۱ درصد مردان با نازایی ثانویه دیده می‌شود (۷ و ۸). واریکوسل باعث کاهش پیشرونده‌ای در فعالیت بیضه و در نهایت آتروفی آن می‌گردد (۹-۷)، به طوری که آزواسپرمی و یا لیگواسپرمی شدید در ۴/۳ تا ۱۳/۳ درصد افرادی که مبتلا به واریکوسل می‌باشند، دیده می‌شود (۱۰ و ۱۱). هنوز چگونگی تأثیر واریکوسل بر عملکرد بیضه به طور دقیق مشخص نشده است، اما مکانیسم‌های احتمالی متعددی همچون اختلال در تنظیم وریدهای دیلاته، اختلال عملکرد ثانویه به تغییرات هورمونی یا رفلکس متابولیت‌های

توکسیک برای اختلال عمل بیضه‌ها می‌تواند دخیل باشند (۳-۱). با توجه به این که واریکوسل شایع‌ترین علت قابل درمان به روش جراحی در نازایی مردان است (۳)، تشخیص و درمان به موقع آن می‌تواند در درمان احتمالی نازایی مفید واقع شود. برخی از مطالعات از تأثیر مثبت جراحی واریکوسلکتومی بر آنالیز سیمین و به تبع آن بهبود نسبی در ناباروری مردان مبتلا به واریکوسل خبر داده‌اند، به گونه‌ای که بهبودی واضحی در کیفیت سیمین در غالب افراد مبتلا به لیگواسپرمی شدید به دنبال جراحی فوق مشاهده شده است (۱۷-۱۲). اما از طرفی در مطالعات دیگر نتایج فوق تأیید نگشته است (۲۰-۱۸). از این رو با توجه به میزان شیوع بالای واریکوسل در جامعه مردان نابارور و تأثیر آن بر عملکرد بیضه و از سوی دیگر به علت تناقضات فراوان مطالعات مختلف در تعیین نقش احتمالی جراحی واریکوسلکتومی بر پارامترهای آنالیز سیمین و نقش مثبت آن در درمان مردان نابارور مبتلا به واریکوسل بر آن شدیم با طراحی مطالعه‌ای تأثیر واریکوسلکتومی بر پارامترهای آنالیز سیمین در افراد دارای